

РАДИСЛАВ КОНДАКОВ
ПРИТЧА ЗА ОТШЕЛНИКА И
ДЯВОЛА

chitanka.info

В края на гората слънцето залязвало по-рано, а на някои места изобщо и не изгрявало, толкова нагъсто били дърветата. Там някъде живял един отшелник, който се бил отдал изцяло на Бога, изоставяйки завинаги земните блага. И вече двадесет години славата на неговия чист и благочестив живот се носела надалеч. За него чул и самият дявол и решил да го изкуси, и да покаже на Бога, че е победил още един негов служител. Как ли не се опитвал лукавият да прилъже праведника, какви ли капани не залагал: отшелникът останал верен на Бога, а чистотата му била като непробиваем щит за злото.

Решил тогава дяволът да влезе в стомната на отшелника и когато той отпиел от водата — да влезе в него!

Но имал видение отшелникът — отрова от черна змия капнала в реката, а водата почерняла.

Хванал тогава стомната и я запечатал с кехлибарена смола. След това я прекръстил и казал трите специални молитви, за разбиване козните на лукавия. Опитал се тогава дяволът да излезе, но — не могъл!

Изминали десет години, а дяволът стоял затворен в стомната и се чудел как да излезе отново навън.

И един ден друго видение получил отшелникът — сълза от невинна девица капнала в реката, а водата станала чиста като кристал.

Рекъл си тогава светият човек, че отишъл си е дяволът. Взел стомната и се запътил към реката през мястото със старите дървета, което само той знаел. Излял стомната и понечил да я напълни отново — с чиста и прясна вода. И в същия миг отшелникът видял, точно до извора едно малко детенце, завито в бяла като сняг кърпа. По бузите му имало пръски вода, а сините му очи гледали втренчено изумения мъж в тъмна дреха.

Отшелникът взел детето, обърсал водата от лицето му, прегърнал го и погледнал небето. Но там нямало ни знак, ни видение. Облаците не заели форма на ангел, нито променили цвета си — те останали бели и спокойни.

Прибрал при себе си отшелникът детето и започнал да се грижи за него. А то растяло умно, красиво и много прозорливо момче и смайвало всички със своите думи и познания. И радвал се на детето застаряващият мъж, като го гледал как расте и си играе. И не можел

вече да си представи гората без щастливия и безгрижен детски смях. Но нещо неопределено го терзаело отвътре, и той се успокоявал:

— Добро дело сторих, иначе сигурно смърт го чакаше, клетото. Да, не отидох да го оставя в близкото село, но така ще има на кого да предам знанията си и като порасне, ще помага на хората.

Така си казвал светия човек и водел все по-дълги беседи с детето за небето и звездите, за значението на билките и растенията, за доброто и съдбата на народите. И всеки път се учудвал на отговорите и знанията, които имал вече младият момък. Защото детето пораснало и се превърнало в прекрасен и много умен младеж.

Казал момъкът веднъж на стария отшелник:

— Татко, ти си свят човек и много знания имаш. Знаеш как с незнайни билки болестта да прогониш и със слова на мъдрост на всеки да помогнеш! Разкрил си тайни, които малко смъртни знаят, но — се криеш тук! Татко, ти трябва да си сред хората, а не сред дърветата, защото те имат нужда от теб. Ти ще ги лекуваш и ще им говориш как да намерят пътя към Бога!

Рекъл му тогава старият отшелник:

— Синко мой, твоят ум и прозорливост са ме удивлявали още когато беше съвсем малък. Но — млад си още! Доброта прозира в думите ти, но там още няма мъдрост. Та кой ще чуе мен, стария клетник, доброволно отказал се от живота сред хората, и тръгнал — Бога да дири? Хората слушат царе и боляри, придворни и владици, а не — дрипави старци!

Момъкът, който досега бил седнал на един камък, се изправил и казал:

— Тате, аз мога да ти дам всичко! Ще имаш и власт, и богатство да правиш каквото пожелаеш! Така всеки ще те чуе и послуша, и на когото искаш, ще можеш да помогнеш! От дълго време царят иска да намери жених за дъщеря си, но тя никого не иска. Аз ще направя така, че тя да се влюби в теб и ти да станеш царски зет! Помисли — колко може да помогне на народа царският зет!

Отшелникът поклатил глава и казал неуверено:

— Не ме изкушавай, не е за мен тая работа.

Хванал го за ръката момъкът и посочил с пръст нанякъде:

— Кажу какво виждаш там?

Обърнал се отшелникът и рекъл:

— Виждам три магарета.

— Друго не виждаш ли? — попитал пак момъкът.

— Виждам, претоварени си са със злато, бляскави камъни, скъпи платове и всякакви богатства — отвърнал отшелникът.

Тогава младият човек казал властно:

— Магаретата — това е народът, изнемогващ под товара на царе и велможи. Защото първенците трупат богатства за сметка на хората и ти го знаеш! Не между дърветата трябва да си, а между хората — да помагаш!

Минало време, отшелникът се оженил за царската дъщеря и заживял в двореца, а синът му станал съветник на царя. Опитвал се светият човек да помага, но оковите на властта и златото му пречели. Не му било позволено да говори с простолюдието и винаги бил придружаван от стража и охрана. А вместо в сладки беседи и разкази за Вечното, той бил принуден да прекарва вечерите и нощите си в безкрайни пирове и гуляи. Помръкнала светлината в очите на царския зет и той все повече търсел сина си, за да си поговорят. Но съветникът бил зает с важни дела, а хората мълвяли, че не царят, а той управлявал — толкова бил влезнал под кожата на царската особа.

Царят имал пълно доверие на момъка от гората и винаги слушал мъдрите му съвети.

Един ден скъпоценностите на царя изчезнали — чудни камъни с омаен блясък, златни украшения от далечни земи, скъпи платове, каквито никой бил виждал.

Побеснял от яд, царят извикал първия си съветник, а той казал само:

— Зет ти!

— Да се открие и обеси! — заповядал царят.

Тънка усмивка заиграла по устните на младия мъж, а царят не предполагал, че предишната нощ верните слуги на съветника изнесли далеч от двореца цялото богатство.

Стражите скоро заловили нищо неподозиращия царски зет и той веднага бил заведен на площада.

Със здраво въже около врата, отшелникът потърсил с насълзени очи своя син.

Съветникът дошъл при осъдения, дал знак на палача и стражите да се отдалечат и рекъл:

— Татко! Погледни натам, какво виждаш?

Отвърнал му тогава клетият мъж:

— Три магарета виждам, сине.

— Друго не виждаш ли? — попитал пак момъкът.

— Да, натоварени са с много обувки — всичките стари и окъсани.

— Това са обувките, които скъсах досега, за да те кача на въжето!
— казал дяволът.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.